

Vojislav Karanović

O JEDNOM PUTOVANJU

(čitajući pesmu „Soba nošena krilima“ Dragana Jovanovića Danilova)

Kuda se pesnik Dragan Jovanović Danilov to zaputio? Šta znači tvrdnja: „Eto, putovao sam i ja“, koja na početku pesme ima intonaciju usklika, da bi na kraju, ponovljena u istom obliku, poprimila ton smirenosti, čak blage tuge? Beskrajna je razdaljina koja deli mesto sa kojeg putovanje počinje i mesto gde se ono završava, baš kao što je beskrajna razdaljina koja deli različite uglove jedne sobe. Istinsku nemerljivost i neodredivost te putanje bolje od nas oseća mačka dok spokojno tone u san, sklupčana u našem krilu. Kada bismo samo mogli, poput nje, ni u šta da se ne upličemo! Ali ne, mi ćemo se uplesti u sve, čak ćemo pokušati da odgonetnemo smisao postojanja paukove mreže. Misao koja se u nama budi čini da se naše telo skupi u grč, da se prostor što nas okružuje, oivčen zidovima, oseti kao divalj i stran, kao neko ko nas gura iz svog naručja,

Uzimamo tada neku knjigu. Listanjem stranica pokušavamo da imitiramo lepet krila. Onih krila koje smo jednom, makar u nekom snu, imali. Pokušavamo jedan drugačiji let, otiskujemo se na novo putovanje.

Svejedno da li se putuje kroz prostor, stvaran ili izmišljen, ili se putuje kroz vreme. Da li ispoljavamo na more koje se iskri i talasa u našem snu, i da li dospevamo do obale koja je stvarna, od peska, zemlje ili kamenja. Da li stupamo na tlo peščano, posuto šljunkom, ili na stene oštih bridova. Nežnost koja kroz ovaj svet stupa hodeći tabanom deteta dospeće u predeo grubog i oporog bola. To je sigurno. Kao što je sigurno i to da će nas u jednom času svet pogledati očima slepca i da ćemo mi na to morati uzvratiti istim takvim pogledom. Svako je putovanje, na neki način, rasipanje, rasulo, nebivanje nigde. I naši koraci odjekuju predelima koji su nestvarni, izmišljeni.

Mi govorimo, opisuјemo predele, nadevamo im imena. Pokušavamo da se skloni-

mo od osećanja samoće koje prati naše putovanje. Govoriti o samoći znači ogradići se od nje. Na to će nas u ovoj pesmi podsetiti i Danilov. Samo kada bi ta ograda, i to sklonište, mogli da budu čvršći, otporniji, trajniji. Ali, ne mogu! I vrlo brzo opet smo tamo odakle smo hteli da pobegnemo.

Pa ipak, papir po kome se slova nižu kao otkucaji srca pogledače konačno i onaj ko je smiren i sveprisutan. Onaj koji je Vasku Popi došapnuo reći: „S mesta se nisam pomerio / Ali tu više nisam“ došapnuće i Danilovu reči koje govore o tome da je najveći putnik onaj koji se ne pomera sa mesta.

Mi čutimo. Ne dajemo glasa od sebe, nikome i ničemu se ne obraćamo. Ali to ipak nije naš usud. To možda može tek onaj „ko je smiren i ko je svuda“. Ali taj istovremeno o svemu govori i svakome se obraća. I šapuće nam reči na uvo.

Taj možda zna i odgovor na pitanje gde naše putovanje počinje i gde se završava. I možda mu je bliska slutnja - kojom se poezija inače hrani - da putovati kroz predele izvan sebe nije toliko različito od putovanja kroz unutrašnjost naše duše. A da je cilj našeg putovanja, ono mesto kuda smo se zaputili, zapravo negde u našoj najdubljoj unutrašnjosti, odnosno, kako bi pomenuti pesnik, Vasko Popa, rekao: taj cilj je negde „daleko u nama“.

